

ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA

P O D M Í N K Y

celostátní neomezené anonymní soutěže na umělecký návrh
pamětní stříbrné 200 Kč mince k 650. výročí vydání nařízení Karla IV. o zakládání vinic

POZOR, ZMĚNA EMISNÍHO PLÁNU!!!

V Praze v dubnu 2007

PODMÍNKY

celostátní neomezené anonymní soutěže na umělecký návrh pamětní stříbrné 200 Kč mince k 650. výročí vydání nařízení Karla IV. o zakládání vinic

- 1) Česká národní banka vypisuje celostátní neomezenou anonymní soutěž na návrh pamětní stříbrné 200 Kč mince, která bude vydána v roce 2008.
- 2) Soutěž se řídí ustanoveními § 847 - § 849 občanského zákoníku o veřejné soutěži.
- 3) Účelem soutěže je získání hodnotného a technickým podmínkám vyhovujícího návrhu.

Vydáním stříbrných 200 Kč mincí má být nejširší veřejnosti připomenuto 650. výročí vydání nařízení Karla IV. o zakládání vinic, které napomohlo rozšíření vinařství v českých zemích.

- 4) **Hlavní technickou podmínkou soutěže je odevzdání kruhového návrhu provedeného v sádře (lící a rubová strana samostatně) o průměru 180 - 200 mm (bezpodmínečný požadavek mincovny - překročení je důvodem k vyloučení z hodnocení) v patřičné síle, aby snesl manipulaci bez upevnění na podložku. Každý návrh musí být označen soutěžní značkou (heslem vyjádřeným slovně, popř. číselně; kreslené značky jsou nepřipustné) na rubové straně sádrových kotoučů, a to stejnou na lící i rubové straně návrhu mince. Návrhy musejí být předkládány v definitivní podobě, to znamená, že po technické stránce musejí být po drobných úpravách podle požadavků mincovny způsobilé k výrobě razidel. **Zásadní podmínkou je, aby pod jednou značkou byl předložen kompletní návrh mince, tj. alespoň jedna lící a jedna rubová strana.****
- 5) Na lící straně (aversu) je nutno umístit v opisu (při obvodu mince) nebo v nápisu (řádcích) název státu „ČESKÁ REPUBLIKA“ a nominální hodnotu mince se zkratkou peněžní jednotky „200 Kč“. Jako dominantanta lící strany může být použit:

- a) buď motiv tradičně zdůrazňující, že mince je platidlem České republiky, tj. **umělecká kompozice heraldických zvířat z velkého státního znaku České republiky**, případně doplněná drobným dekorem vztahujícím se k tématu mince,
- b) nebo **motiv vztahující se bezprostředně k tématu mince.**

Umělecká kompozice heraldických zvířat musí být ztvárněna tak, aby nedocházelo k nečitelným stylizacím či nechťnému karikování, a aby byla v souladu s provedením rubové strany. Kompozice nesmí být přímým ztvárněním velkého státního znaku podle vyobrazení v příloze zákona o státních symbolech České republiky (vyobrazení je připojeno k těmto podmínkám). V případě, že **kompozice je dominantou lící strany, nemusí zaujímat celou plochu mincovního pole, musí však být umístěna v horní části mince**, tvoří-li pouze doprovodný prvek, může být umístěna kdekoliv, vždy však neznevazujícím způsobem.¹ Na místě, kde by podle mínění autora měla být značka mincovny, bude umístěno kolečko o průměru 8 - 10 mm (propočteno na model o průměru 180 - 200 mm).

Na rubové straně (reversu) je nutno zobrazit dominující motiv vztahující se k nařízení o zakládání vinic Karla IV., nápis nebo opis „**NAŘÍZENÍ KARLA IV. O ZAKLÁDÁNÍ VINIC**“ a letopočty „**1358 - 2008**“. Na místě, kde by měla být autorská značka, umístí

¹ Počet heraldických zvířat v kompozici není pevně stanoven – může se jednat o samostatné zvíře (český lev, moravská orlice, slezská orlice), kombinaci dvou zvířat (např. obou orlic), pokud je to významné vzhledem k tématu mince, úplnou trojici zvířat nebo jejich čtveřici tak, jak je ve velkém státním znaku. Protože samostatný český lev je na oběžných mincích ČR a trojice zvířat na mincích zlatých, za vhodnější se považuje čtveřice (popř. dvojice) heraldických zvířat.

výtvarník čtvereček o velikosti 8 x 8 až 10 x 10 mm (propočteno na model o průměru 180 - 200 mm).

Řešením hrany se výtvarník nemusí zabývat.

Mince bude ražena ze slitiny o 900 dílech stříbra a 100 dílech mědi, její průměr bude 31 mm a hrubá hmotnost 13 g. Ražena bude také ve špičkové kvalitě, u níž se zvláště dobře dociluje vrcholný lesk i v drobných ploškách proti matovému reliéfu. K této okolnosti by měli účastníci soutěže přihlídnout. Soutěžící mohou shlédnout v pracovní dny od 9 do 15 hod. vzorové modely pamětních mincí a mince špičkové kvality² v sekci peněžní a platebního styku České národní banky v Praze 1, Na Příkopě 28; tamtéž se mohou seznámit s publikacemi o mincích. Návštěvu lze dohodnout se sekretářkou Komise pro posuzování návrhů na české peníze, tel. 22441-2999.

- 6) Soutěžní návrhy musejí být odevzdány nebo odeslány poštou do **12. hodiny dne 8. června 2007 (pátek)** na adresu:

a) pro poštovní styk

Česká národní banka
Sekce peněžní a platebního styku
Na Příkopě 28
11503 Praha 1

b) pro osobní doručení mimo den uzávěrky

Česká národní banka - podatelna
vchod ze Senovážné ul.,

na dveřích proti vchodu mezi turnikety jsou uvedena telefonní čísla, na která je nutno volat a uvést, že jde o odevzdání sádrového modelu.

Doba příjmu: 7.00 až 17.00, v pátek 7.00 až 15.00 hod.

c) pro osobní styk v den uzávěrky

Česká národní banka, rovněž vchod ze Senovážné ul., salónek pro návštěvy (chodba vpravo za vchodem)

Doba příjmu : 8,00 až 12,00 hod.

Ke každému návrhu musí být připojena zalepená obálka označená stejnou soutěžní značkou (heslem) jako na modelech. Obálka musí obsahovat lístek se jménem autora návrhu, jeho adresou a shodnou soutěžní značkou jako na obálce. Doporučuje se uvést i telefonní číslo pro případ nutnosti rychlého spojení. **Žádáme autory, aby na lístku s adresou uvedli i bankovní spojení, případně včetně specifického symbolu (osobní konto atd.) pro bezhotovostní převod úhrady za případné finanční ohodnocení návrhu.** Pokud byly údaje ČNB sděleny v minulosti a nezměnily se, stačí uvést jméno autora a značku s poznámkou „údaje nezměněny“.

Návrhy odeslané poštou musejí být avizovány poštou doporučeným dopisem na adresu uvedenou v tomto bodu, nebo e-mailem na adresu petra.madarova@cnb.cz, nebo telefonicky na číslo uvedené v bodech 5 a 7. V oznámení je nutno uvést podací číslo odesílajícího poštovního úřadu. U balíkových zásilek je rozhodující hodina a datum poštovního razítka na průvodce. Návrhy musejí být zaslány v obalech pro křehké zásilky odpovídajících přepravním pravidlům pošty. Zásilky musejí být zapečetěny a na vnějším obalu označeny „Soutěž na PSM Zakládání vinic“. Zásilky doručené osobně do ČNB rovněž musejí být řádně zabaleny, aby nemohlo dojít k jejich poškození; zásilky

² České a československé pamětní mince a některé jejich sádrové modely lze shlédnout i v Expozici České národní banky. Podrobnější informace o Expozici ČNB a možnosti ji navštívit jsou k dispozici na internetových stránkách ČNB www.cnb.cz.

předávané na podatelnu je nutno označit „Sádrové modely pro sekci peněžní a platebního styku“.

Doručené návrhy zůstávají po dobu tří dnů po zhodnocení návrhů Komisí pro posuzování návrhů na české peníze vystaveny v sekci peněžní a platebního styku ke shlédnutí výtvarníkům, kteří se zúčastnili soutěže. Po uplynutí tří dnů si mohou výtvarníci vyzvednout své návrhy zpět.

- 7) Soutěžní návrhy zhodnotí Komise pro posuzování návrhů na české peníze. Předsedou komise je náměstek ředitele sekce peněžní a platebního styku České národní banky, členy komise jsou renomovaní výtvarníci, medailéři, teoretici výtvarného umění a učitelé uměleckých škol. Komisi svolává Česká národní banka jako vypisovatelka soutěže. Administrativní práce pro komisi zajišťuje sekretářka komise, Mgr. Petra Madarová, pracovnice sekce peněžní a platebního styku České národní banky, tel. 22441-2999.
- 8) Pro nejhodnotnější návrhy se stanoví tyto ceny:

- I. cena Kč 30.000,-
II. cena Kč 23.000,-
III. cena Kč 17.000,-

Kromě toho může komise rozhodnout o udělení odměn i dalším hodnotným návrhům. Komise může rovněž od udělení kterékoliv z cen upustit, anebo částky určené na ceny rozdělit jiným způsobem, a to i ve formě odměn. Komise navrhuje též vyplacení režijních příspěvků autorům hodnotných návrhů, které v soutěži cenu nebo odměnu neobdržely. Výše a počet těchto příspěvků jsou závislé na počtu soutěžních návrhů a na jejich umělecké a technické úrovni. Ceny, odměny a režijní příspěvky vyplatí Česká národní banka do 30 dnů od výroku komise.

V případě pořádání užší soutěže obdrží její účastníci vyzývací odměnu. Vítězný návrh získá I. cenu, zbývající návrhy již v užší soutěži dále honorovány nebudou. Od udělení I. ceny může komise upustit.

Ceny a odměny ze soutěže vyšší než 10.000 Kč budou podle § 36, odst. 2 písm. b) zákona č. 586/1992 Sb., o dani z příjmu ve znění pozdějších předpisů, sníženy o daň z příjmů ve výši 20 %, která bude Českou národní bankou odvedena podle § 79 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů, správci daně.

- 9) Výběr soutěžních návrhů pro realizaci provádí bankovní rada České národní banky. Bankovní rada není vázána názorem komise, k realizaci však může být vybrán pouze návrh, kterému byla udělena některá z cen, nebo návrh z užší soutěže.

Autorovi, jehož soutěžní návrh bude realizován (líc i rub), bude vyplacena autorská odměna za užití díla (převedení reprodukčního práva k ražbě neomezeného počtu mincí s ročníkem ražby 2008) a výtvarnou spolupráci při realizaci, v celkové částce 40.000 Kč, a to na základě smlouvy uzavřené s autorem. Nepřijme-li autor, jehož soutěžní návrh bude vybrán k realizaci, návrh smlouvy o převedení reprodukčního práva k ražbě do 15 dnů poté, co mu bude doručen, vyhrazuje si ČNB právo zahájit jednání o realizaci s autorem jiného návrhu. V případě kombinace lící a rubové strany dvou autorů obdrží každý autor polovinu uvedené částky.

Bude-li nutno provést na přijatém návrhu úpravy, je autor povinen provést je bezplatně ve spolupráci s určenou mincovnou do 4 týdnů po podepsání smlouvy. Věcné náklady spojené s cestou autora do mincovny budou hrazeny Českou národní bankou zvlášť po předložení příslušných dokladů. Jestliže by autor návrhu vybraného k realizaci nemohl provést či dokončit z jakéhokoliv důvodu definitivní úpravy ve stanovené době, má Česká národní banka právo nechat úpravy provést jiným výtvarníkem nebo zadat k realizaci jiný návrh.

Po realizaci návrhu obdrží autor dva kusy autorských odražků mince ve špičkové kvalitě.

Pokud nebude mince realizována vůbec, obdrží výtvarníci, kteří v soutěži získali I., II. a III. cenu, k těmto cenám částku 10.000 Kč, 6.000 Kč resp. 4.000 Kč. Pokud bude realizován jiný návrh než ten, kterému byla udělena I. cena, dostane autor návrhu, který získal první cenu, částku 20.000 Kč.

- 10) Autorské právo k oceněným návrhům zůstává nedotčeno. Návrhy splňující soutěžní podmínky, které v soutěži obdržely ceny nebo byly odměněny alespoň částkou 10.000 Kč, se stávají vlastnictvím České národní banky. Při případné realizaci kteréhokoliv návrhu bude autorovi vyplacena odměna podle bodu 9) těchto podmínek.

ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA

Sekce peněžní a platebního styku

Ing. Tomáš Hládek v.r.
ředitel sekce

JUDr. Leopold Surga v.r.
náměstek ředitele sekce

Nařízení Karla IV. o zakládání vinic

Rozkvět vinařství v českých zemích je spjat zejména s vydáním nařízení Karla IV. o zakládání vinic. To bylo vydáno dne 16. února 1358 pro Prahu a 12. května 1358 pro ostatní královská města. Záměrem císaře bylo mimo jiné podporou vinařství umožnit rozvoj finančně přínosného odvětví zemědělské činnosti. Kolem královských měst byl v polovině 14. století dostatek nepříliš využívané půdy. Vydání nařízení umožnilo obhospodařovat tuto půdu a navíc vytvořilo pracovní příležitosti pro městskou chudinu.

Každý majitel pozemků musel do 14 dnů od vydání nařízení začít zakládat vinice. V případě, že tak nechtěl nebo nemohl učinit, mohl svěřit své pozemky k disponování tzv. perkmistrovi. Ten byl oprávněn odevzdat půdu tomu, kdo se k obdělávání vinic přihlásil. Zároveň dohlížel na to, aby viniční půda nebyla užívána k jiným účelům a pomáhal při uzavírání smluv mezi majiteli vinic a nájemci. Kontrola nad zakládáním vinic byla svěřena staroměstským konšelům. Těm zároveň náležela pravomoc jmenovat perkmistry, trestat škody na vinicích a rozsuzovat pře o vinice, a to jak ve věcech soukromých, tak i trestních.

Nařízení osvobozovalo vinice na 12 let od vybírání veškerých daní a dávek. Teprve od 13. roku musel vinař odevzdávat majiteli vinice desátek a králi půl džberu vína ročně. Kromě toho byly vinice trvale osvobozeny od vybírání zemských berní a ungeltsu. Každá vinice měla stejnou výměru, a to 16 prutů (75,68 metrů) na délku a 8 prutů (37,84 metrů) na šířku. Výhodou stejné výměry byl mimo jiné snadnější výběr daní v pozdějších letech. Podpora rozvoje vinařství je patrná i z velmi vysokých trestů v případě poškozování vinic. Kdo byl při takovém činu přistižen ve dne, propadl pravou rukou, pokud se nevyplatil 20 kopami českých grošů. Kdo byl takto polapen v noci, propadl hrdlem a jeho majetek připadl perkmistrovi. Naopak ten, kdo zabil zločince škodícího na vinici, se vykoupil pouhými dvěma haléři, položenými na tělo zabitého.

Vydání nařízení o zakládání vinic bylo hlavním krokem k podpoře českého vinařství. Roku 1370 vydal Karel IV. nařízení o zákazu dovozu cizích vín, který se vztahoval na všechna zahraniční vína, s výjimkou drahých vín vlašských. Zákaz se nejprve týkal období od vinobraní do doby povelikonoční a od roku 1373 byl rozšířen na období celého roku. Z tohoto opatření je zřejmé, že se zakládání vinic ujalo a české země byly již za několik let v produkci vína zcela soběstačné

Pramen textu a fotografie: Václav Husa, Josef Petráň, Alena Šubrtová - Homo faber (pracovní motivy ve starých vyobrazeních), Academia, Praha 1967

Codex iuris municipalis regni Bohemiae – Sběrka pramenů práva městského království českého, I. Privilegia měst pražských, ed. Jaromír Čelakovský, Praha 1886

Jiří Spěváček, Karel IV., Život a dílo (1316 - 1378), Nakladatelství Svoboda, Praha 1979

Seznam obrázků :

1. – 5. dobová vyobrazení vinařské práce z druhé poloviny 14. století
6. Monogram Karla IV.
7. Jméno Karla IV. z intitulace jeho listiny
8. – 9. – císařská pečeť Karla IV.

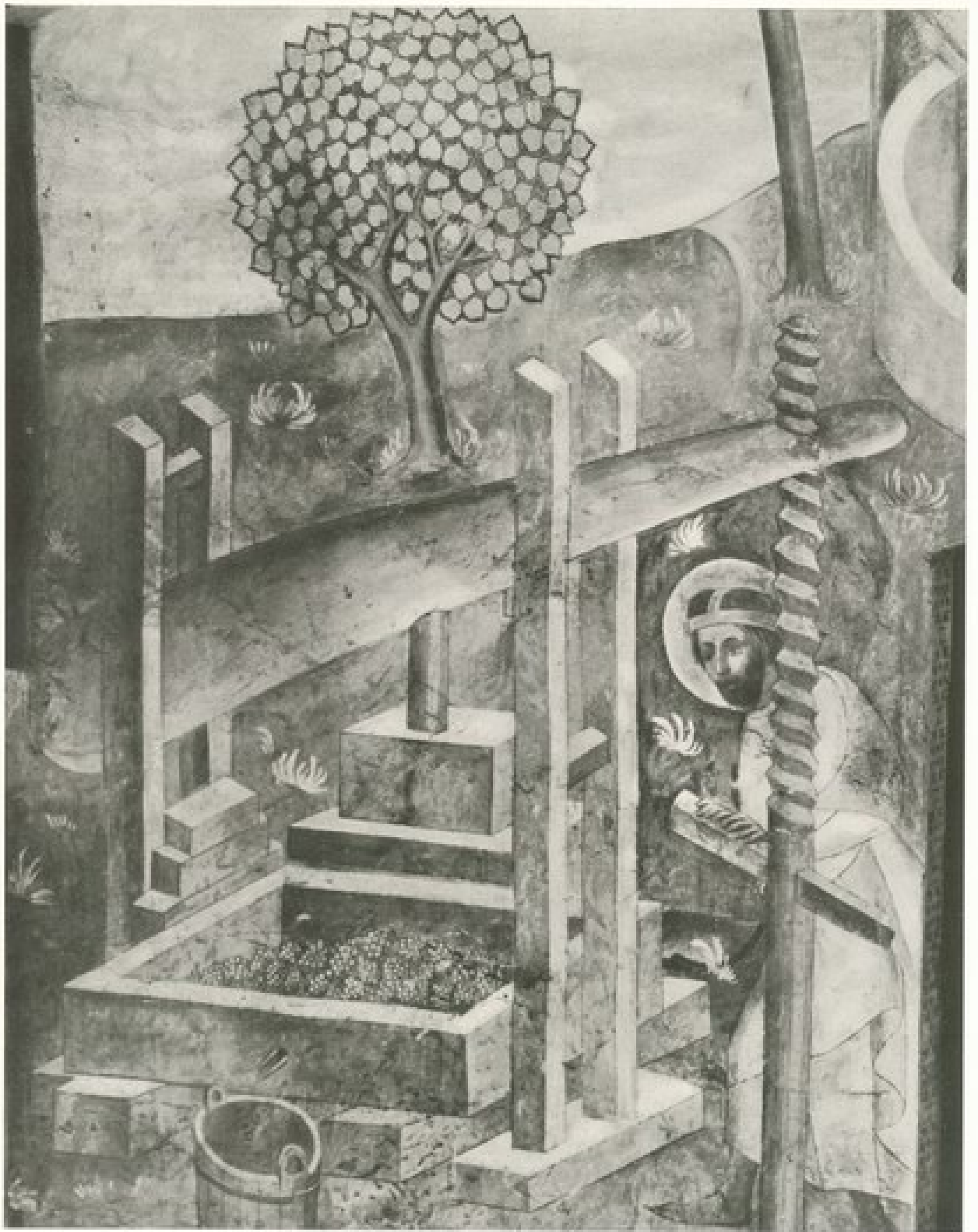

Fig. 1. A detail from the manuscript 'The Book of Optics' by Ibn al-Haytham, showing a man operating a screw mechanism.

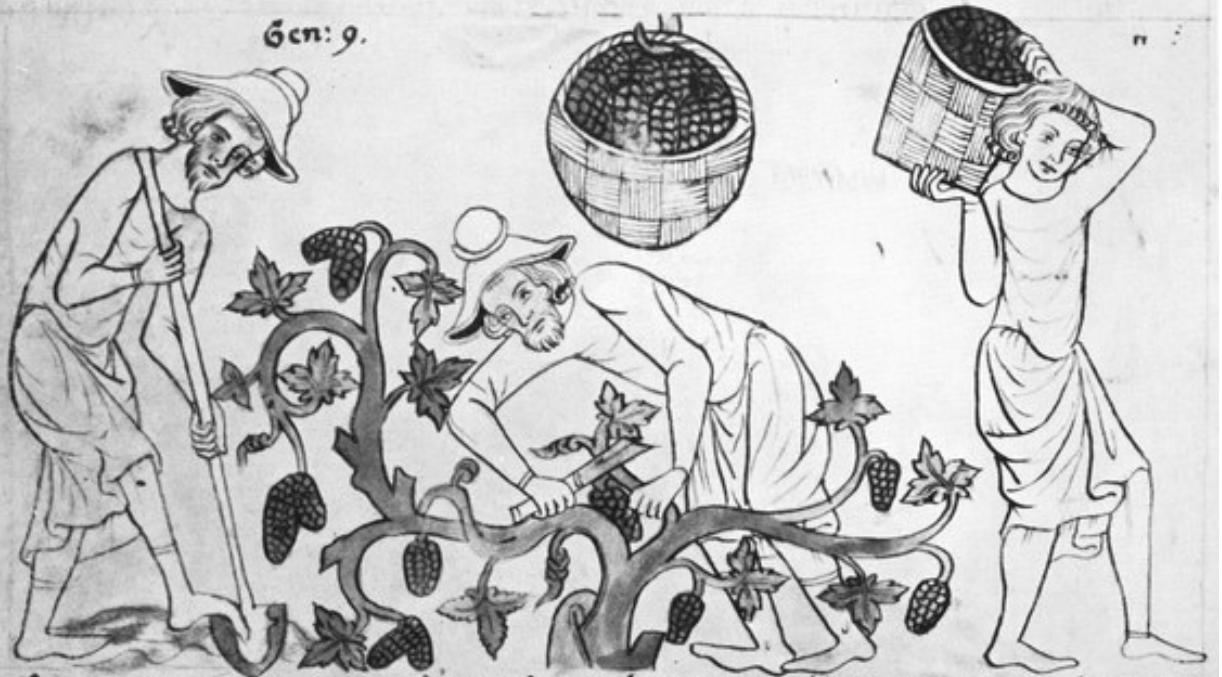
is,

Vigilia.

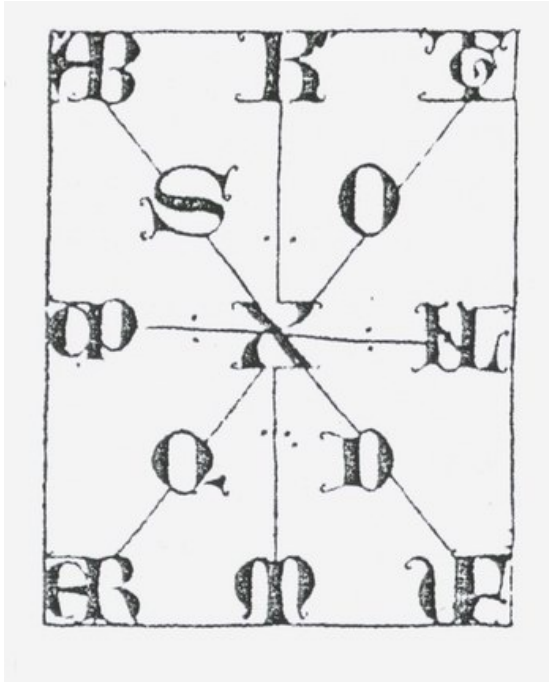

Septimo ergo mense usque exortere terram et plantare vineam.

Gen: 9.

Bibens que vinum in ebrietas est inuadat est in tabernaculo suo. Ad cuius vidisset, quam parum dicitur. Vanda patris sui esse udatam nunciat duobus filiis suis foras. Ad uisum uisus palam in uisum.

Randus quartus

